

Kommunerne var store, i Dele af Kommunerne paa samme Maade, som dette kan ske ved de kommunale Valg. Imidlertid viser det sig, at den Tanke, som havde faaet Udtryk, ikke helt var naaet til Udformning, idet der mangiede visse Bestemmelser, i alt Fald en vis Klarhed i Bestemmelserne, angaaende, hvorledes Afstemningen kunde finde Sted i Kommuner, hvis man besluttede at dele dem. Saadanne Bestemmelser, vedrørende Delingen af Kommunerne og Valgbestyrerne for delte Kommuner, findes nu i Lovforslaget. De fandtes antydet i det Lovforslag, som foreslaa i Aar, men de er altsaa nu videre udformede.

I øvrigt omfatter altsaa Ændringerne kun de to Hovedpunkter, hvorpaa Grundlovsforslaget under sin Behandling i Fællesudvalget er foreslaaet ændret med Hensyn til Landstingsvalgene og Folketingsvalgene. Da et stort Flertal er enedes om, at Landstinget ikke skal udgaa af de kommunale Raad, maatte følgende hele det Afsnit i Valgloven, som skildrede dette Kommuneraads-Landstings Tilblivelse, ændres. Det er foreslaaet i den Affattelse, Grundlovsforslaget har faaet af Flertallet i Fællesudvalgets Underudvalg, at Landstinget skal vælges af Valgmænd, der vælges af de 35-aarige Vælgere, det vil sige, at Landstinget skal vælges med kun et Mellemed mellem Vælgere og Landstingsmænd. Spørgsmaalet er da: Hvorledes skal Valgmændene komme til Veje? Nu vælges Valgmændene i Kommunerne, men kun en i hver Kommune. Men da det nye Grundlovsforslag for Landstingets Vedkommende helt igennem hviler paa Kravet om Forholdstalsvalg, har det forekommet mig rigtigt, at Valgmandsvalget foregaar paa en saadan Maade, at Forholdstalsvalgmaaden kommer til sin fulde Ret. Dette foreslaas opnaaet derved, at Valget skal foregaa i Kommunerne, men saaledes, at der mindst vælges tre Valgmænd, og saaledes, at Kommunernes Indbyggerantal skal være bestemmende for Antallet af Valgmænd. Hvis man fastsætter, at der vælges en Valgmand for hver 350 Indbyggere eller for et Overskud af 175 Indbyggere, vil det sige, at en Kommune skal have 875 Indbyggere for at kunne vælge Minimum, altsaa 3 Valgmænd. Der er 196 Kommuner her i Landet, som ikke naar saa højt i Vælgertal. Det er da foreslaaet, at hvor en Kommune ikke naar 875 Indbyggere, som berettiger til 3 Valgmænd, skal Kommunen stemme sammen med den mindste af sine Nabokommuner ved Valgmands-

valgene. 196 af Landets 1,129 Kommuner vil saaledes komme til at vælge sammen med en Nabokommune, hvis Lovforslaget vedtages. Der er dog herfra gjort en enkelt Undtagelse vedrørende de smaa Øer, som er selvstændige Kommuner. Det kan jo have sin Vanskelighed at foreslaa Valgfællesskab mellem en Økommune og en tilgrænsende Kommune, og det foreslaas derfor at lade de 21 Øer, som er selvstændige Valgkommuner, men som har under det nødvendige Indbyggerantal, vælge selvstændigt, men vælge Valgmænd efter deres Indbyggerantal. Disse selvstændige Økommuner er, som sagt, 21; og efter deres Indbyggerantal vil 7 af dem faa 2 Valgmænd, og de 14 vil faa een Valgmand hver. For disse vil Forholdstalsvalgmaaden enten ikke eller kun delvis komme til sin Ret. Men det er, som man ser, kun et ganske ringe Æaatal, her er Tale om; og jo mindre Øer er, desto mindre er Sandsynligheden for, at den er delt i Partier, og Forholdstalsvalgmaaden bliver for saa vidt overflødig her. Men dette er kun Enkeltheder, som selvfølgelig blot henstilles. Spørgsmaalet er: Hvad vil man foretrække og tillægge størst Hensyn af de Forhold, som her bliver afgørende.

Naar Valgmændene er valgte, skal de træde sammen i Kredse for at vælge Landstingsmænd. I det Lovforslag, som blev forelagt ved Samlingens Begyndelse, og som knyttede sig til det forrige Grundlovsforslags Affattelse for Landstingets Vedkommende, var der foreslaaet tre meget store Kredse: Hovedstaden, Østifterne og Jylland. Det var et af dette Lovforslags Fortrin, naar man ønskede Forholdstalsvalgmaaden bragt til saa stærk Gyldighed som muligt ved dette Valg. Men Muligheden for, at dette kunde gennemføres, var det System af Valgmænd og Sendemænd, som efterhaanden formindskede Antallet af de ved det endelige Valg optrædende. Naar det nu er Valgmændene fra Kommunerne, som tænkes at indfinde sig ved Valget af Landstingsmænd, vil det ikke være muligt at samle Valgmændene fra Kommunerne paa Øerne til Valg paa en af Øerne eller alle de jydsk Kommuner Valgmænd til Valg i Jylland. Det vil være nødvendigt at have mindre Kredse, men jeg tror, at det er rigtigt i Tilslutning til de Bestræbelser, som det forrige Lovforslag var Udtryk for, ikke at gøre disse Kredse mindre end nødvendigt. Det foreslaas da her — foruden København og Frederiksberg, der efter Grundlovsforslagets Affattelse udgør